

*K životnému jubileu
Prof. RNDr. Júliusa Šubíka, DrSc.*

V novembri tohto roku sa dožil významného životného jubilea, päťdesiatky, prof. Július Šubík. Po skončení vysokoškolského štúdia (1966) sa s plným elánom pustil do bádateľskej činnosti a zostal jej verný až dodnes. Vedeckú prípravu úspešne ukončil pod vedením prof. L. Kováča v roku 1970 na Katedre biochémie PF UK. Po ďalších dvoch rokoch pôsobenia na katedre ako odborný asistent sa v roku 1973 zamestnal vo Výskumnom ústave potravinárskom, kde pracoval v oblasti potravinárskej mikrobiológie až do roku 1991. V roku 1990 sa vrátil späť na univerzitu, najprv ako externý, neskôr ako interný vedúci Katedry mikrobiológie a virológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského.

Bohatá je vedecká i pedagogická činnosť jubilanta. Svojou usilovnosťou, objemom a kvalitou vedeckých prác si zasluhuje zdravicu, verejné uznanie, poďakovanie i pranie ďalších úspechov v práci. Je preto zákonité, že po 27-ročnom sústredenom výskume sa zaradil medzi popredných mikrobiológov tak v domácom ako aj v medzinárodnom meradle.

Jeho prvé vedecké práce sa týkajú štúdia vzájomných vzťahov medzi dýchaním a lipidovým zložením kvasiniek a biochemických vlastností mutantov. Objavil nevyhnutnosť intramitochondriálneho ATP v replikácii mitochondriálneho genómu, biogenéze mitochondrií a delení eukaryotických buniek. Ako potravinár študoval biologickú aktivitu viacerých nových antimikróbných látok použiteľných v boji proti nežiadúcim mikroorganizmom znehodnocujúcim potravinárske suroviny a výrobky. Objavil spôsob účinku antifungálneho antibiotika mucidínu i amínoxidov využitelných v dezinfekčných procesoch. Stal sa zakladateľom mitochondriálnej genetiky u nás. Svoje znalosti z fyziológie a genetiky kvasiniek využil pri racionálne vedenom šľachtení pekárskych kvasiniek, ktoré našli uplatnenie aj v priemyselnej výrobe pekárskeho

droždia. Do potravinárskej mikrobiológie zaviedol najmodernejšie metódy molekulárnej biológie a rozvinul oblasť využitia genetických metód na identifikáciu patogénnych mikroorganizmov. Po návrate na univerzitu sa intenzívne venuje molekulárnogenetickému štúdiu bioenergetických systémov kvasiniek, ktoré ako ekonomicky najvýznamnejšie priemyselné mikroorganizmy sa stali aj najvyhľadávanejším modelom vo výskume eukaryotickej bunky.

Počas svojej doterajšej výskumnej činnosti jubilant publikoval dve monografie, štyri skriptá, viac ako 130 vedeckých a odborných prác, z toho takmer 50 v zahraničí. Výsledky svojej práce prezentoval na početných konferenciách doma i v zahraničí, niekoľkých z nich bol spoluorganizátorom. Na technické riešenia svojich projektov získal 13 autorských osvedčení. Ako jeden z mála vedcov v bývalom Česko-Slovensku je autorom troch vedeckých objavov, na ktoré mu Úrad pre vynálezy a objavy udelil Diplom na objav. Zahraničný ohlas na vedecké práce jubilanta dokumentuje viac ako 450 citácií v SCI.

Prof. Šubík bol dlhé roky vedúcim Oddelenia mikrobiológie, genetiky a biochémie VÚP a vedúcim viacerých výskumných projektov. Významná je jeho poradenská a expertízna činnosť pre podniky mäsového, mliekárenského a kvasného priemyslu. Vždy ochotne odovzdával svoje bohaté skúsenosti a vedomosti svojim spolupracovníkom, kolegom z iných ústavov ako aj študentom UK a Slovenskej technickej univerzity, kde ako externý učiteľ pôsobil viac ako 10 rokov. Popri prednáškovej činnosti bol školiteľom viac ako 15 diplomantov a 5 aspirantov. V súčasnosti je garantom postgraduálneho štúdia v študijných odboroch mikrobiológia a genetika.

Jubilant je členom viacerých vedeckých spoločností, vedeckej rady PF UK, členom komisií pre obhajoby kandidátskych a doktorských dizertačných prác v odbore mikrobiológia a predsedom komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác v odbore genetika. Od minulého roka je podpredsedom Slovenskej komisie pre vedecké hodnosti pri MŠV SR.

Prof. Šubík odviedol kus veľmi užitočnej práce v oblasti školstva, vedy ako aj jej uplatnenia v spoločenskej praxi. Aktívne spolupracuje aj s našim časopisom v rámci Rady pre spoluprácu. V mene vedenia VÚP, jeho pracovného kolektívu, mu prajeme do ďalšieho života hodne zdravia, veľa šťastia a ďalších úspechov.

Doc. Ing. Štefan Šulc, CSc. - 75 ročný

Vzácné životné jubileum oslávi 12.decembra 1994 prvý riaditeľ Výskumného ústavu potravinárskeho v Bratislave, pán Doc. Ing. Štefan Šulc, CSc.

Jeho životnú cestu a všestrannú činnosť sme predstavili čitateľom najmä z radov potravinárskej a poľnohospodárskej praxe, vedy a výskumu ale i vysokých škôl a SAV, pri príležitosti predchádzajúcich životných jubileí.

Pod vedením jubilanta a z iniciatívy jeho ďalších spolupracovníkov sa začal v roku 1962 vo vtedajšom Výskumnom ústave mraziarenskom (VÚM) vydávať odborný časopis Bulletin VÚM (od r.1969 Bulletin VÚP), ktorý po 20. rokoch nepretržitej edície (4 ročne) bol v r.1982 pretvorený na jediný vedecký časopis pod názvom Bulletin PV. Vychádza už trinásty rok a je abstrahovaný i v zahraničí.

Ako riaditeľ VÚM vynaložil mnoho úsilia na jeho transformáciu a širšie vedeckovýskumné zameranie, čo viedlo k jeho pretvoreniu a premenovaniu na dnešný Výskumný ústav potravinársky (1.1.1969). Mimoriadnu starostlivosť venoval aj výchove vedeckých pracovníkov a ústav sa stal školiťelským pracoviskom pre chémiu technológiu požívatín.

Za uvedenie i ďalšiu činnosť vykonanú v prospech rozvoja potravinárskej vedy a výskum, patrí jubilantovi naša vďaka.

Blahoželáme a prajeme mu pri tejto príležitosti veľa síl a zdravia do ďalších rokov života i radosti z celoživotnej vedeckovýskumnej práce.

Redakčná rada